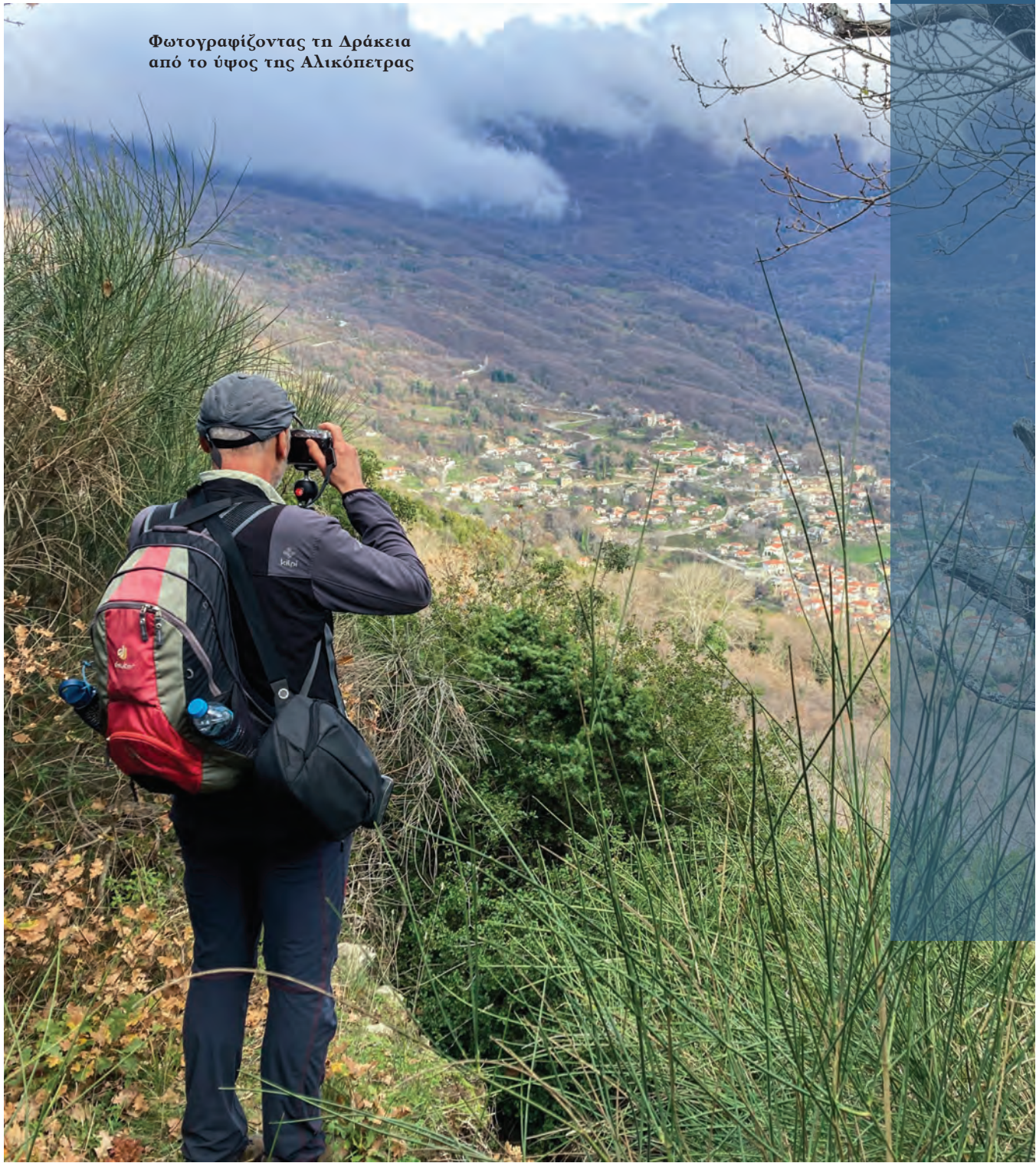

Φωτογραφίζοντας τη Δράκεια
από το ύψος της Αλικόπετρας

Περιήγηση

Η Δράκεια είναι ίσως το πιο παλιό χωριό του Πηλίου. Το στεφανώνει μια πλούσια ποικιλία φυσικών και τεχνικών στοιχείων που δε συναντάμε σε άλλη γωνιά του Πηλίου. Πρώτα απόλα τ' όνομα του. Έπειτα η μαρτυρική του ιστορία. Οι πολλές κι ενδιαφέρουσες εκκλησίες. Τα σπάνια πληροειτικά αρχοντικά. Το μοναδικό στην Ελλάδα διόροφο λιοτριβι και αλευρόμυλος που συστεγάζονται. Το πέτρινο τοξωτό γεφύρι. Και τέλος ο υδροφόρος ορίζοντας με τους αναρίθμητους καταρράκτες. Επίγειο της Δράκειας η Αγριά και οροφή της τα περίφημα Χάνια. Είναι το μοναδικό χωριό στην Ελλάδα που απλώνει την περιφέρειά του από το μηδέν της θάλασσας ως το 1.200 του βουνού.

Δράκεια

Ένα χωριό-έκπληξη δίπλα στον Βόλο

ΚΕΙΜΕΝΟ:

Κυριάκος Παπαγεωργίου

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ:

Δημήτρης Ευαγγελόπουλος, Άννα Καλαϊτζή

Η Δράκεια είναι ένα χωριό που απέχει από τον Βόλο 17 χιλιόμετρα κι είναι κτισμένη σ' ένα διπλό σαμάρι τού εσωτερικού δακτυλίου στο κεντρικό Πήλιο, κάτω ακριβώς από την κορυφή των Αγριόλευκων και τα Χάνια. Ιδρύθηκε στα μέσα του 15ου αιώνα ή στις αρχές του 16ου από οικογένειες Ηπειρωτών. Οι κάτοικοι ασχολούνταν με την καλλιέργεια της μηλιάς, ελιών και την ξύλευση, ενώ είχε ιδιαίτερα αναπτυχθεί το εμπόριο, και η βιοτεχνία παραγωγής μεταξιού. Υπήρχαν πολλοί νερόμυλοι, των οποίων τα κουφάρια σώζονται έως σήμερα, αλευρόμυλοι και γαλιάγριες (λιοτριβιά). Το χωριό, που ήταν οικονομικά πολύ ανθηρό, αναφέρεται στη Γεωγραφία Νεωτερική των Δανιήλ Φιλιππίδη και Γρηγορίου Κωνσταντά, και το 1900 αριθμούσε 600 σπίτια, όλα ωραία και τα περισσότερα αρχοντικά, πολλά από τα οποία καταστράφηκαν με τους σεισμούς του 1955. Τα Χάνια και το χιονοδρομικό τους ανήκουν στη Δράκεια, ενώ επίγειό της ήταν η Αγριά. Οι θεωρίες για την προέλευση του ονόματος της Δράκειας είναι πολλές. Μια λέει πως πήρε το όνομά της από το όνομα του πρώτου οικιστή της περιοχής, που λεγόταν Δράκος. Κάποια άλλη (μυθολογική), ότι ονομάστηκε έτσι επειδή στην περιοχή ζούσε ένας δράκος. Μια τρίτη (επιστημονική), πως προέρχεται από τη λέξη «δραξ», που σημαίνει χούφτα. Η Δράκεια είναι ένας παραδοσιακός οικισμός και θεωρείται από τα παλιότερα χωριά του Πηλίου. Διαθέτει μάλιστα την παλαιότερη πλατεία

Μερική άποψη των αρχοντικών της Δράκειας. Παλιά και νέα σπίτια του οικισμού

Περπατώντας στο καλύτεριμι από τη γέφυρα του Μίχου προς τη Δράκεια

από όλα τα χωριά της περιοχής. Είναι κτισμένη σε μια εύφορη διπλή ράχη, σε υψόμετρο 500 μέτρων από τη θάλασσα. Επιπρόσθετα, είναι χαρακτηρισμένη ως ένα από τα μαρτυρικά χωριά της Ελλάδας της περιόδου 1941-1944, καθώς στην πλατεία στις 18 του Δεκέμβρη του 1943 εκτελέστηκαν από τους Γερμανούς 115 Έλληνες. Πόσες εκπλήξεις μπορεί να κρύβει μια ταπεινή διαδρομή; Η διαδρομή που πραγματοποίησε το Ελληνικό Πανόραμα μας πρόσφερε μια πλούσια, εναλλακτική ποικιλία εντυπώσεων που

παρόμοια δε συναντάει κάποιος συχνά στο Πήλιο. Περπατήσαμε, λοιπόν, από την Ανεμούτσα, που αποτελούσε τον σταθμό ανεφοδιασμού των οδοιπόρων και των εμπορευόμενων ανάμεσα στη Δράκεια και την Αγριά, και περιηγηθήκαμε τις πλατείες, τις ρούγες, τους μαχαλάδες και τα εξοχικά της τοπία με τους πλούσιους υδροφόρους άξονες, και καταλήξαμε στην πιο περιέργη βραχώδη σύσταση του Πηλίου: τα Χτένια. Ανηφορίζουμε, λοιπόν, από την Αγριά (το επίνειο της Δράκειας) ως την Ανεμούτσα, με

προορισμό το μοναστήρι των Ταξιαρχών, σε χωματόδρομο που περνάει από αρκετά ενδιαφέροντα σημεία θέας. Το παλιό, εντυπωσιακό μοναστήρι είναι χωμένο σε μια γούπατη λάκα και δε φαίνεται από πουθενά, παρά μόνο όταν φτάσει κανείς σχεδόν πάνω από αυτό, σε μια αθέατη παράκαμψη του δρομίσκου, διασχίζοντας ένα ακραίο λιοπερίβολο. Δίπλα του κυλά το ρέμα, η σκεπή του, που έχει αποκατασταθεί, είναι καλυμμένη από τις φυλλωσιές, και στον προαύλιο χώρο του ορθώνεται ωραίο κυπαρίσσι. Το καθολικό

Νότια άποψη της βραχσοειράς Χτένια

του είναι σήμερα σε καλή κατάσταση, ενώ τα κελιά έχουν σχεδόν καταρρεύσει. Από το μοναστήρι βγαίνουμε ξανά στον δρόμο και τον ακολουθούμε ανηφορικά. Σε πεντακόσια μέτρα φτάνουμε σε λιβάδι με πηγή νερού, όπου και το εξωκλήσι των Ταξιάρχων. Από κει και πέρα ακολουθούμε τον αγροτικό δρόμο που τραβερσάρει τη βόρεια πλαγιά της κορυφής Χτένια, για να διαγράψει ένα τόξο, ώσπου να πέσουμε στο εξωκλήσι της Παναγιάς. Στο μεταξύ, έχουμε διασχίσει όμορφα αγροκτήματα αλλά με παλιές, κακοφτιαγμένες αγροικίες που τις χαρακτηρίζει η αυθαιρεσία και η τσαπατσουλιά. Στο ενδιάμεσο αυτής της διαδρομής βρίσκουμε έναν δρόμο, μέσα από λιοτόπια, ο οποίος γυρίζει δεξιά (νότια και δυτικά), για να διασχίσει μια μεγάλη λάκα, στο τέρμα της οποίας ορθώνεται το συγκρότημα των βράχων που αποκαλούνται Χτένια. Αλλά

γι αυτά θα μιλήσουμε στο τέλος, κατά την επιστροφή μας. Σε μια χαρακτηριστική στροφή του δρόμου, απ' όπου αντικρίζουμε το χωριό του Αϊ-Λαυρέντη, και μέσα σε πυκνό ιστό πευκόδεντρων, βρίσκεται το πανέμορφο εξωκλήσι της Παναγιάς ή Παναγίτσας. Ύστερα από μια στάση λίγων λεπτών για την αισθητική αποτίμηση του θαυμάσιου αυτού χώρου και της υπέροχης εξωτερικής τοιογραφίας του, στρίβουμε αριστερά και κάτω, για τη Δράκεια. Ακολουθούμε το τιμμενένιο δρομάκι, που, δυστυχώς, είναι χτισμένο επάνω ακριβώς στο παλιό, υπέροχο και μοναδικό καλντερίμι που ερχότανε από την Αγριά και κατευθυνόταν στη Δράκεια, και κατηφορίζουμε προς την άσφαλο. Σε μια στροφή του στενού ασφαλτόδρομου που έρχεται από την Αγριά υπάρχει ένα πλάτωμα για στάθμευση των αυτοκινήτων. Από εκεί αρχίζει ένα παλιό γραφικό μονοπάτι που έγινε στενός

Ο δώροφος μύλος του Μίχου στο έμπα του οικισμού

χωματόδρομος. Τον ακολουθούμε για περίπου εφτακόσια μέτρα, ωστόσο πέσουμε σε μεγάλη κατάφλητη ρεματιά περνώντας πάνω από ψηλό κι εντυπωσιακό πέτρινο τοξωτό γεφύρι. Αμέσως μετά τη διάβαση του γεφυριού, συναντούμε δεξιά μας την επιβλητική μορφή ενός παμπάλιου, ολοπέτρινου δώροφου κτίσματος που κάποτε λειτουργούσε ως λιοτριβί και αλευρόμυλος. Το εντυπωσιακό αυτό δίχρηστο κτίσμα φέρεται να οικοδομήθηκε το 1890, για λογαριασμό του Ιωάννη Μίχου, από τον Λαυριώτη κατασκευαστή Πρέβελη, ο οποίος σχεδίασε τα δύο πρώτα μηχανοκίνητα ελαιοτριβεία στο Πήλιο. Αργότερα, πέρασε στα χέρια της κόρης τού Μίχου, η οποία παντρεύτηκε τον Χρήστο Μιχόπουλο, ο εγγονός του οποίου –που φέρει το όνομα του παππού του– είναι ο σημερινός ιδιοκτήτης του εκπληκτικού αυτού μνημείου της νεότερης

μηχανικής των μύλων. Το ελαιοτριβείο, που βρίσκεται στον κάτω όροφο, διαθέτει μεγάλη ρόδα τύπου Pelton –ξαπλωτή, με χοάνη–, πρέσες υδραυλικές από τη Μασσαλία και ευμεγέθη μολόπετρα με εντυπωσιακά πρωτότυπο ελαιοθρυπτικό μηχανικό εξοπλισμό, και επίσης σιδηρόδρομο με συρόμενα βαγονέτα. Στο ενδιάμεσο ύψος της ανωδομής, υπάρχει ειδική δεξαμενή νερού, ενώ στον επάνω όροφο, όπου απλώνεται ένα από τα πιο σύγχρονα για εκείνη την εποχή κινητήρια αλευρόμυλων στην Ελλάδα, υπάρχουν ειδικοί πέτρινοι μύλοι που γυρνάνε με ξύλινα υπερυψωμένα μπαλκονάκια, και ένα πρωτοποριακό σύστημα ενσωματωμένης ζυγαριάς που θεωρείται μοναδικό στην Ελλάδα. Το λιοτριβιό αυτό διαθέτει, σε μια μεγάλη αίθουσα, εντυπωσιακή συλλογή παλιών σκευών και εξαρτημάτων του εργαστηρίου, που τότε διέθετε σύγχρονα για

Το πέτρινο γεφύρι του Μίχου που είναι “δεμένο” πάνω στο μύλο
Η εξωτερική άποψη του μύλου, με το δώμα του

την εποχή μηχανήματα. Η λειτουργία τού σπάνιου αυτού λιοτριβιού και αλευρόμυλου συνάμα σταμάτησε οριστικά το έτος 1973, αφού προσέφερε υπηρεσίες για ογδόντα χρόνια ανελλιπώς. Ενσωματωμένο στο διώροφο κτίσμα τού Μίχου είναι το ομώνυμο γεφύρι της ρεματιάς. Από καλντερίμι πια, που ανηφορίζει με δυναμική κλίση, βρισκόμαστε σε λίγο στα πρώτα σπίτια της Δράκειας. Διασχίζουμε τον ασφαλτόδρομο πάλι και περνάμε απέναντι, για να πιάσουμε το καλντερίμι που συναντά ανηφορίζοντας αριστερά τη φιγούρα άλλου παλιού και μισογκρεμισμένου νερόμυλου. Βγαίνουμε στα πρώτα αρχοντικά του χωριού και μέσα απ' την κεντρική του ρούγα φτάνουμε στην επάνω πλατεία, την ομορφότερη και πιο θεαματική

της περιοχής. Η Δράκεια έχει χαρακτηριστεί όχι μόνο παραδοσιακός οικισμός αλλά και μαρτυρικό χωριό, κι αποτελεί ιστορικό μνημείο για όλο το Πήλιο. Η κεντρική πλατεία και τα οικήματα είναι παραδοσιακά. Το αρχοντικό Τριανταφύλλου (τριώροφο πυργόσπιτο), με σιδερόφρακτα παράθυρα και κάτοψη σχήματος Γ, προβάλλει τμηματικά αποκαλύπτοντας κλασικά σαχισιά, δοκάρια και αντηρίδες, διάτρητα παράθυρα και πολλούς φεγγίτες. Στο εσωτερικό του, διαθέτει πλούσια σάλα, (το λένε «δοξάτο»), διακοσμημένη με τοιχογραφίες και επιζωγραφισμένη ξυλόγλυπτη οροφή, πραγματικό έργο τέχνης. Έργο τέχνης αποτελεί και το αρχοντικό Στεργίου, αντιπροσωπευτικό δείγμα ηπιορειτικής

Τροχαλίες και ιμάντες του παλιού αλευρόμυλου

Ο διεγγονος του μυλωνά και σημερινός ιδιοκτήτης του μύλου Χρήστος Μιχόπουλος, μπροστά στα μηχανήματα του μύλου

Το εσωτερικό
του λιοτριβιού

Το αρχοντικό του Κυριαζή Η κάτω πλατεία της Δράκειας

αρχιτεκτονικής. Στα υπόλοιπα αρχοντικά συγκαταλέγονται το σπίτι ιδιοκτησίας Θλιβερού, αλλά και της Χαλκιά-Ζάχου, που έχει χαρακτηριστεί ιστορικό μνημείο. Μέσα και γύρω από το χωριό βρίσκονται ο ναός του Αγίου Νικολάου, με αξιόλογο τέμπλο, ο ναός του Αγίου Αθανασίου, και ο ναός του Αγίου Γεωργίου, επίσης με ωραίο ξυλόγλυπτο τέμπλο και αγιογραφίες του Ιωάννη Παγώνη. Πριν όμως συνεχίσουμε τον περίπατό μας επισκεφθήκαμε το Μουσείο Αγροτικής, Λαογραφικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς, στο οποίο συνυπάρχουν παλιά εργαλεία, ενδυμασίες, υφαντά, οικιακά σκεύη κι εξοπλισμός παλιού ελαιολιβερίου. Από την αριστερή όχθη της μεγάλης ρεματιάς που χωρίζει το αρχοντοχώρι από την απότομη, ψηλή ορθοπλαγιά της Αλικόπετρας ακολουθούμε τα βήματα των αθλητών μεγάλων αποστάσεων στη διαδρομή που

χάραξε ο διεθνής Αγριώτης ορειβάτης Νίκος Μαγγίτης και η ομάδα του, μέχρι το ύψωμα της Αλικόπετρας. Με τη διαφορά ότι το δικό μας άθλημα είναι ένας περίπατος της ψυχής με όργανα μέτρησης, εποπτείας και αποκάλυψης τα μάτια και τις αισθήσεις. Συναρπαστικές εικόνες μας υποδέχονται στη συνέχεια, με τα εξίσια ξωκλήσια και μοναστήρια που απαντούμε, και τους κρυφούς παράδεισους που ξετρυπώνουμε, ανεβαίνοντας αρχικά το καλντερίμι στο χωριό κι ύστερα το μονοπάτι μέσα από τις τρεις ρεματιές. Η εποχή φορά τα γιορτινά της και βγάζει με προπέτεια και περηφάνια τους νέους βλαστούς και μίσχους της στη φόρα. Οι αφιές, χειμωνιάτικες ευωδιές δίνουν και παίρνουν, και από το βάθος της ρεματιάς όλο κι ανεβαίνει ο κράχτης των νερών προς τα ηρανή και τον λόγγο. Κι οι καταρράχτες, ο ένας πίσω από τον άλλο, φουσκωτοί, και

Ανηφορίζοντας το μονοπάτι που χάραξε ο Νίκος Μαγγίτης προς τα μοναστήρια της Δράκειας

Στην κρήνη του Αν - Σπυρίδωνα

Έξω από το μοναστηράκι του Άη-Δημήτρη

γοργόστροφοι, χύνονται θυμωμένα με γύρες και σιφόνια, ψυχάζοντας μόνο σε επιτόπιες βάθρες. Ένα πολύμορφο τέρας, δρακόσχημο κι οφιοειδές, που συναντά θεριούς βράχους και τους υπερπηδά αφρίζοντας. Προχωρούμε κατά μήκος της άκριας του χωριού, ανάμεσα από καρυδιές κι οπωροφόρα, έως να φτάσουμε στο εξωκλήσι του Αϊ-Σπυρίδωνα. Το παλιό ξύλινο γεφυράκι με την τριγωνική δεσιά, η μαντρωμένη βρύση, το τελευταίο αρχοντικό, το πεντάμορφο ξωκλήσι, απέξω η περίτεχνη, πέτρινη κρήνη, το θεόρατο πολύκλαδο κυπαρίσσι, η καμπάνα αψηλά στη φλαμουριά δεμένη, τη φλαμουριά που οι ντόπιοι λένε τίλιο, το λουλουδισμένο μπλοπερίβολο από κάτω, με τ' αρνάκια να βόσκουν αμέριμνα το φρέσκο χορτάρι. Η ωραία αυλή, η νέα τζαμένια προθήκη, η παλιά σόμπα κι απάνω της το ξεχασμένο θυμιατό, οι τρεις αγιογραφίες στους τοίχους, ο άγιος Ευστάθιος καθάλα στο λευκό του άτι «κυνηγάει την έλαφον» τεντώνοντας το δοξάρι· μια ωραία ανώνυμη εποποιία κυνηγιού καμωμένη το 1900, λίγο

άτεχνη, μα ζωντανή εικόνα εποχής, βγαλμένη από παλέτα ιμπρεσιονιστή ζωγράφου. Κι ύστερα, το μονοπάτι που γλιστράει αθόρυβα μέσ' από τις φυλλωσιές και τον υγρό όχτο στα τρία θεριεμένα ρέματα, το ένα μετά το άλλο ν' αποκαλύπτουν πελώριους, θυσανωτούς καταρράχτες που αναγκάζεσαι να περνάς από πέτρα σε πέτρα γλιστρώντας ανάμεσά τους. Το στενό μονοπάτι, που πότε γίνεται καλντερίμι και πότε πνίγεται μες στην αντάρα τού φυτοβολώνα, ανηφορίζει μέσα από τις μοσκιές της νέας γης. Ο Αϊ-Δημήτρης, παραπάνω, είναι κρυμμένος πίσω από τα ξερά κλαδιά των πλατανιών, μέσα σ' ένα ωραίο στήθωμα πολύκλαδων θάμνων. Το παλιό κελί, που μοιάζει με πύργο ελληνιστικής εποχής, είναι χάρμα ιδέσθαι· στέκεται ακόμη πελώριο μέσα στη λαγκαδιά. Το μονοπάτι, πατιές πατιές σβουριγμένο, μας περνάει πότε από τη μια και πότε απ' την άλλη. Κι ο καταρράχτης του Καραμάνη, στη μέση, αγέρωχος, τσιριχτό βουτηχτάρι από βράχο σε βράχο, άσπρος και μανιακός σα σίφουνας καταπέλτης. Βέβαια,

Άποψη της Δράκειας
από την Παναγιά
στ' Αρπέλι

**Ένα από τα επτά ρέματα της κυκλική διαδρομής του χωριού
Αποψη του Παγασηπτικού από τη διαδρομή για τη Δράκεια**

για να τον δεις πρέπει να τραβήξεις την ανηφόρα μέσ' από βραχοσκεπές και σαρώματα της άγριας χαράδρας, ν' αφήσεις κατά μέρος το μονοπάτι και να ψάξεις τη βοή που συσπειρώνει τον καημό της, και τότε θα τον δεις άπλετο, χωστό θάμα, πρώτα να κατακυλάει περνώντας από σιφόνια κι ύστερα να ξεμακραίνει στο χείλος των βράχων. Ασφαλώς, κάπου εδώ, δεν μπορεί, πρέπει να κρύβεται εκείνος ο αλογόμορφος τύπος που «οικεί τα σεμνά του Πηλίου βάθρα», ο Κένταυρος Χείρωνας. Ο Αϊ-Δημήτρης, λοιπόν, παλιό, πέτρινο μοναστηράκι –άλλο ένα

ξεχασμένο μνημείο αλλοτινής εποχής–, ζουφωμένος στην άκρη μιας γλυκιάς κοιλαδίτσας πλαισιωμένος από ξεραμένες φτέρες, ανεμώνες και γκορτσιές. Το μονοπάτι, άριστα σημαδεμένο, φεύγει μέσ' απ' τη λουλουδισμένη αυτή λεκάνη, κώνεται στη ρεματιά, την περνάει κι ανηφορίζει γλυκά προς την Αλικόπετρα. Σε λίγο, η απέρριπτη ψυχία του δάσους διακόπτεται από ένα ξυλόσφυρο που τερετίζει ψηλά σ' ένα δέντρο. Ένας μόρτης δρυκολάπτης μας έχει δει και βαράει το ξυλότυπο βιολί του. Τον μαρκάρουμε ψηλά στο κλαδί ενός θεόρατου πλατανιού. Να τος που

ραμφίζει τον κορμό κι αντιλαλεί ο ευδαιμονικός του ήχος στα πέρατα των λαγκαδιών. Και μαζί του όλη η συμφωνική του λόγγου. Λίγα στροφάδια ακόμη και παίρνουμε ύψος μέσ' απ' το λαγκάδι. Κι όμως, εκεί μέσα, βαθιά κωμένους σ' έναν πρόβολο, τυλιγμένους από τις κωσιές των βατιώνων και τ' αείφυλλα του δάσους, ο Αϊ-Λίας ο Θεσβίτης. Λιτό κι απέρριτο ξωκλήσι, μ' ένα έξοχο μαρμάρينو υπέρθυρο καμωμένο από τον ιερομόναχο Ιωαννίκιο, που έζησε εδώ το 1763, κι από κάτω η βραϊκή χρονολογία του: Από Αδάμ 7271. Συνεχίζοντας την ανηφορική μας πορεία και εξακολουθώντας να είμαστε βυθισμένοι στη «λαίλαπα» των λουλουδιών και στον ευλογημένο κυκλώνα του δάσους, να σου μια φωνή παιδιάστικη σχεδόν, μονάχη κι ακατέργαστη, πίσω από τις μηλιές και τα βάτα, θεριά φωνή αμόλυπη, δεκατετράχρονου αγοριού. Ο Χρήστος από τη Δράκεια, που φάνηκε στην άκρη του δρόμου μάς λέει: «Εκείνη και η εκκλησιά είναι η Παναγιά. Ποια Παναγιά δεν ξέρω, ούτε πότε γιορτάζει ξέρω. Θα ρωτήσω τον πατέρα μου. Παναγιά σ' Αμπέλι πνε λένε. Γιατί, δεν ξέρω. Κάποτε είχε και καλοέρους, τώρα γκρεμίσ' κε και δεν έρχεται κανένας». Παίρνουμε τη στράτα για την εκκλησιά. Φαίνεται δα το πλακοσκέπαστο καμάρι της, μεταβυζαντινής τεχνικής, με τον σχιστόλιθο, η κόγχη κι ένα κυπαρίσσι. Ένα στενό πέρασμα, μια δίοδος ανάμεσα στην πρόσοψη και σ' ένα μισογκρεμισμένο οίκημα, πιθανόν κελιά μοναστηριού, και η αύλεια αίσθηση ενός τόπου μαγικού, χαμένου στους αιώνες και στην εγκατάλειψη. Γιορτάζει, μου 'παν στο χωριό, παραμονή της Μεταμόρφωσης κι έχει πολύ σπουδαίες τοιχογραφίες στο εσωτερικό της. Τ' αμπελοτόπι από όπου πήρε το όνομά της ετούτη η Παναγιά, έναν όχτο παρακάτω, είναι θρασωμένο απ' τ' αγκάθια και τα πρίνα, τις φτέρες και τα λούδα της δασωμένης πλαγιάς. Κατεβαίνουμε τον δρόμο μέσ' απ' αμπέλια, ανθώνες και περβολαριές. Οι ανεμώνες κοκκινίζουν τις πλαγιές και τα ρυάκια άλλοτε γουργουρίζουν δίπλα μας τρεχούμενα σε υδραύλακες κι άλλοτε στέκουν βαλτωμένα ή εξαφανίζονται πιωμένα απ' το χώμα. Αυτή η

άνοιξη –και κάθε άνοιξη– μπορεί και χτίζει καινούργια ζωή με τα ίδια υλικά, τους ίδιους μαστόρους, την ίδια πάντοτε λογική κι ευαισθησία. Το δρομάκι της χαράς, άγνωστο, πρωτόφαντο κι ωστόσο πλάι μας, μισή ώρα από την πόλη, ανοίγει διάπλατα τα παράθυρα της ομορφιάς. Μας συνοδεύουν τ' αμπέλια της Παναγιάς, τα χοροτόπια των λιβαδιών κι όλοι οι θεοί των ευωδιών. Φλισκούνια, μελισσόχορτα και μέντες. Κατηφορίζουμε, με ήπιες πια κλίσεις, επάνω σ' ένα δρομάκι σφηνωμένο στη μέση μιας γλυκιάς πλαγιάς και στην άκρη ενός ιδιότυπου παράδεισου. Το πολυμορφικό σύμπαν του Πηλίου, το «εινοσίφυλλον κι αριπρεπές», επιφυλάσσει μια πρωτοτυπία που δεν την κατέχουν ούτε οι ειδικοί της χώρας αυτής: Διαθέτει τη μεγαλύτερη ποικιλία βοτανικών ειδών από οποιοδήποτε άλλο βουνό ή σύμπλεγμα της Ελλάδας. Δεν κρατάει περισσότερο από μισή ώρα η κάθοδος από τα περιβόλια της χαράς πριν καταλήξουμε στο πέμπτο (πρώτο όπως ανεβαίναμε στο χωριό από την Ανεμούτσα) πανέμορφο εκκλησάκι της Δράκειας, αυτό της Παναϊάς ή Παναγιτσας. Εδώ, συναντούμε τον δρόμο που έρχεται από την Ανεμούτσα και ύστερα από μια στάση λίγων λεπτών, ώστε να θαυμάσουμε την εξίσια ομορφιά και αυτού του τόπου, στρίβουμε δεξιά, για να επιστρέψουμε στο μοναστήρι των Ταξιαρχών, όπου είχαμε αφήσει το αυτοκίνητό μας. Σε λιγότερη από μισή ώρα, παρακάμπτοντας τον δρόμο της επιστροφής, μπαίνουμε σε λιτόπι, στην άκρη του οποίου βρίσκουμε την εμπασιά για τα βράχια, κυματοειδή Χτένια. Σε όλο το ανάπτυγμα του μεσημβρινού Πηλίου δεν υπάρχουν άλλα τέτοια ή παρόμοια κεντρίδια. Η αληθινή φύση είναι ωμή, ειλικρινής και δίχως υπεκφυγές, αλλά οι άνθρωποι δεν θέλουν να την πλησιάσουν. Η κατάκτηση της ομορφιάς, της γνώσης και της ευδαιμονίας, αυτό είναι το μυστικό, μα και το ζητούμενο, της κάθε ανάβασης στις βαθμίδες προς την κορυφή, όποια κι αν είναι αυτή και ανεξάρτητα από τον υψομετρικό της δείκτη. Αυτή η επιθυμία της κατάκτησης έσκαβε ζηλότυπα μέσα μας κρυφά καιρό πολύ νά βρει διέξοδο προς την κορυφή της βράχινης

Ο Νίκος Μαγγίτσος δείχνει το εξωκκλήσι της Παναγίτσας στο δρόμο για τη Δράκεια

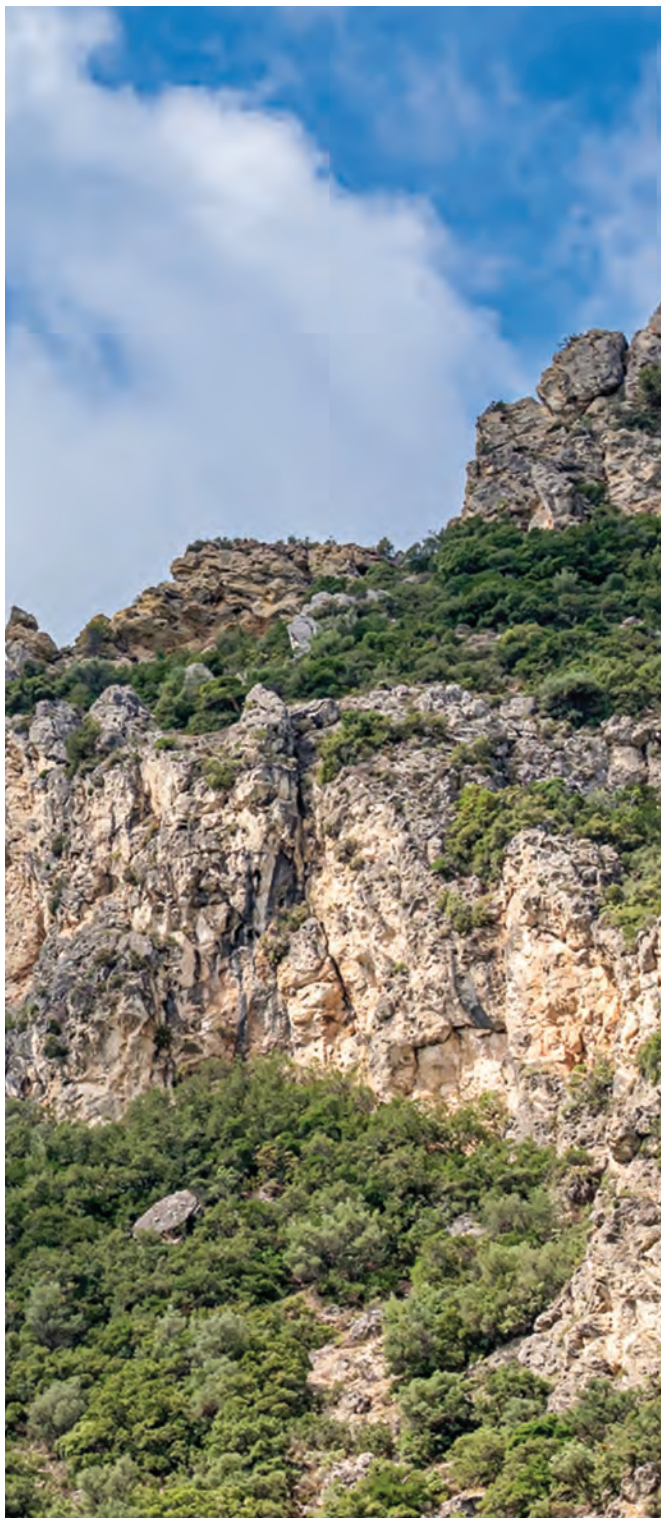
δαντέλας. Διασχίζουμε το μεγαλύτερο μέρος του ελαιοπεριβόλου, ως το σημείο που τελειώνει η καλλιεργημένη έκταση και αρχίζει πυκνή δεντροβλάστηση. Εκεί, διακρίνουμε ένα ανεπαίσθητο μονοπατάκι που ελίσσεται ανάμεσα στη δύσβατη λόχμη και προωθείται βαθιά μέσα στον δασωμένο λόγγο.

Πρωθούμαστε πάνω του για εκατό περίπου μέτρα περπατώντας σε ελαφρώς ανωφερική κλίση, και σε πέντε λεπτά βγαίνουμε μπροστά σ' έναν τοίχο από κάθετα βράχια. Όμως το μονοπάτι, κάνοντας έναν ελιγμό δίπλα τους, διευθετεί τη ροή του ανάμεσά τους, με πατωσιές που απαιτούν τη χρήση των χεριών. Έτσι, σε λίγο βρισκόμαστε σ' ένα αντίκλινο, απέναντι σε μια σέλα βραχωδών κυμάτων, η οποία προφανώς οδηγεί στην ψηλότερη βαθμίδα του στόχου μας. Αλλά το χαραγμένο

μονοπάτι κατηφορίζει ανάμεσα απ' τους σκληρόφυλλους θάμνους και βγαίνει σε ένα μπαλκόνι που αντικρίζει ολόκληρη την ακτογραμμή, από τη Αγριά μέχρι τα Πλατανίδια. Εγκαταλείπουμε τη φανερή αυτή στροφή τού μονοπατιού κι επιχειρούμε να ανέλθουμε τις βαθμίδες των σκαλωτών βράχων με κάθε τρόπο. Όμως αυτοί οι αναβαθμοί έχουν κυματοειδή μορφή και πρέπει ν' ανεβοκατεβαίνουμε χρησιμοποιώντας, ασφαλώς, και τα χέρια μας. Τα Χτένια, όλη αυτή η τραχιά κι ανοικονόμητη ραφή της δεσπόζουσας πέτρας, είναι πράγματι μια βραχοβελονιά που αποκαλύπτει βαθμιαία όλη τη μαγεία τής θέσης της και της πανοραμικής της διάταξης. Όλα είναι όμορφα και λογικά διατεταγμένα. Εδώ επάνω, στη ραφή των βράχων, η φύση επαναστατεί ακολουθώντας

Τα Χτένια μεταξύ
Ανερούτσας και
Δράκειας

δικό της οργανόγραμμα. Νιώθουμε πια πως πατούμε εκεί που πατάνε μονάχα τ' αγρίμια. Τα κεντίδια των βράχων δεν επιτρέπουν ούτε καν τη σκέψη να περάσει από δω ο άνθρωπος έτσι όπως του έχει ορίσει το «βήμα» του η φύση κι ο προορισμός του. Νιώθουμε να θριαμβεύει το πανάκριβο στολίδι της ψυχής που ικανοποιείται με αυτές τις εξωλογικές κατακτήσεις του ανθρώπινου βήματος. Φτάνουμε, λοιπόν, περιδεείς μα και συγκινημένοι, στην κορύφωση του δράματος ετούτης της απόπειρας. Ο βράχος της κορυφής μας περιμένει για να μας ανοίξει μια αγκαλιά ευάερη μα και πολυεστιακή, όχι τόσο στο επίπεδο της θέας, όσο σε αυτό της ψυχική ευδαιμονίας που χαρίζει ένα τέτοιο και τόσο επίπονο εγχείρημα κατάκτησης των μυστηρίων τής ζωής. Τους περισσότερους τους φοβίζει το δύσβατο, κακοτράχαλο μονοπάτι, που περιτριγυρίζεται από βράχους. Τα φυσικά εμπόδια που ορθώνονται μπροστά τους, τα θεωρούν ανυπέμβλητα. Δεν μπορούν να βαδίσουν για πολλήν ώρα κατ' αυτόν τον τρόπο. Ο όγκος των βράχων τους συνθλίβει. Το περιβάλλον τους απορρίπτει. Κι όμως, το μόνο που χρειάζονται για να συντρίψουν τον φόβο είναι να οπλιστούν με θάρρος. Κοιτάζουμε για λίγο άναυδοι το μεγαλείο της ανόθευτης φύσης όπως ξεδιπλώνεται μπροστά μας σταθμίζοντας το θαύμα μιας πολιτείας καταρρακτωδών βράχων που εκτείνονται σχοινοστενείς, αδάμαστοι και διακριτοί από την υπόλοιπη φύση. Ο άνθρωπος άρchiσε, όπως υποστηρίζει ο Αριστοτέλης, να φιλοσοφεί από θαυμασμό. Αλλά ο θαυμασμός αυτός δεν είναι μόνον αισθητικός, είναι πολύ βαθύτερος, φτάνει ίσαμε κει που αγγίζει τη μεταφυσική, κάνει, δηλαδή, τον άνθρωπο να φιλοσοφεί για τη ζωή, το επέκεινα, τη φύση και τις μορφές που παίρνει η τελευταία. Εκεί πάνω βιώσαμε «το ανάλογο των πλατωνικών πόλεων στους ουρανούς με το γαλάζιο λάμπος».

Ο χάρτης Κεντρικό Πήλιο, 1:25.000, του εκδοτικού οίκου Ανάβαση, θεωρείται ο πληρέστερος και κατατοπιστικότερος για την περιοχή όπου πραγματοποιήθηκε το οδοιπορικό.